

8. MARTS-INITIATIVETS KOMMENTARER TIL RAMBØLLUNDERSØGELSEN

'KORTLÆGNING AF PROSTITUTIONSEFTERSPØRGSLEN'

Udgivet af Ligestillingsministeriet, maj 2013

Oplysninger om 8. marts-initiativet - et netværk af 30 sociale institutioner, kvindeorganisationer og politiske partier og fagforbund, der arbejder for at begrænse prostitution, sexkøb og menneskehandel - kan findes på www.8marts.dk.

UNDERSØGELSEN VISER DET, VI VIDSTE I FORVEJEN

- Danske mænd køber sex, fordi de kan, og fordi andre mænd gør det - sexkøb er en del af det maskuline fællesskab og sammenhold
- Flertallet af danske mænd synes generelt, det er i orden at købe sex
- Sexkøberne har, udover deres køn, *ikke* noget fælles kendetegn – de kommer fra alle samfundslag og aldersgrupper og adskiller sig i det store hele ikke socioøkonomisk fra mænd, der ikke køber sex
- Sexkøberne sætter deres lyst til sex over hensynet til den prostituerede: selv om de forstår de prostitueredes levevilkår, ændrer det *ikke* deres grundindstilling til, at sexkøb er o.k.
- Sexkøberne begrundet deres sexkøb med et behov for bekræftelse, nærvær og uforpligtende sex - behov, de kunne få opfyldt uden at købe sex
- Der ligger et behov for magtudøvelse over for kvinder i mænds sexkøb

Ovennævnte fakta er allerede beskrevet i Claus Lautrups kundeundersøgelse fra 2005¹ og i udenlandske undersøgelser, herunder undersøgelser af sexkøbere i et sammenligneligt land som Sverige. Det er noget, vi allerede vidste i forvejen.

BEKYMRENDE UDVIKLING

- Antallet af sexkøbere er i perioden 2005 til 2013 steget med 2 pct.
- På trods af løbende statslige informationskampagner og stor mediedækning af og debat om både danske og udenlandske prostitueredes forhold, er der sket en *vækst* i antallet af sexkøbere. Informationskampagner kan altså *ikke* siges at have haft en markedsreducerende effekt
- Gennemsnitsdebutalderen for sexkøbere er faldet med 3 år over de seneste 30 år og er nu 24,7 år
- Antallet af unge mænd, der køber sex, er steget. To ud af tre mænd debuterer, før de er fyldt 26 år
- Andelen af mænd, der køber sex mange gange, er på 36 procent – mere end en tredjedel
- Mere end halvdelen af de prostituerede i Danmark er fra udlandet og kan dermed potentielt være ofre for menneskehandel. Og danske mænd er velinformerede om handlede kvinders forhold. Alligevel køber mænd sex af udenlandske kvinder. De bortforklarer dette med, at kvinden ikke så bange eller usikker ud, da de købte hende
- Sexkøberne kender argumenterne mod prostitution og reflekterer over deres sexkøb og konsekvenserne for de prostituerede. Men denne refleksion har *ingen* betydning for deres grundlæggende holdning til at købe sex

¹ <http://www.redenkoebenhavn.dk/data/archive/Link/detskalikkebarevaereenkropmodkropoplevelse.pdf>

- Undersøgelsen angiver, at 20 pct. mænd ændrer holdning – *på kort sigt* - efter at være blevet eksponeret for en case om handlede kvinders forhold. Men ingen udenlandske erfaringer viser, at informationskampagner har haft en markedsreducerende effekt. Når andelen af sexkøbere er vokset med 2 pct. siden 2005, i en periode, hvor der har været massiv information og debat om prostitueredes forhold og skadevirkningerne ved prostitution, er der *intet belæg for*, at endnu en informationskampagne vil have nogen langvarig og markedsreducerende effekt

USANDHEDER BLIVER IKKE SANDE AF AT BLIVE GENTAGET

Ligestillingsministeren forsvarer (igen) i dagens mediedebat sin afvisning af at ville gøre det forbudt at købe sex, med, at antallet af sexkøbere er det samme i Sverige som i Danmark, og at et forbud mod købesex vil få prostitution til at gå under jorden. Begge dele er usandt.

1. I Sverige viser en mindre undersøgelse, at andelen af sexkøbere faldet fra ca. 13 pct. til ca. 7 pct. siden lovens indførelse. Tendensen er ikke undersøgt blandt en større gruppe respondenter endnu. Men det faktum, at gadeprostitution er halveret, samtidig med at prostitutionsmarkedet generelt set ikke er vokset, gør det legitimt at konkludere, at markedet er stagneret på indendørsarenaen samt mindsket på udendørsarenaen, og at denne markedsreduktion må være betinget i en reduktion af efterspørgslen. Sverige har en af Europas mindste sexindustrier i forhold til indbyggertal.
2. Prostitutionen er *ikke* gået under jorden siden lovens indførelse ifølge politiet. Politiet har nemt ved at følge markedsudviklingen. De prostituerede anser politiet som en tryghed for dem, og volden mod prostituerede er ikke øget, siden loven blev indført i 1999.² (En sammenfatning af de svenske resultater kan læses via dette link:
<http://www.8marts.dk/upl/12077/Faktaarkdensvenskesexkbslovnovember2012.pdf>)

Derfor er det mærkeligt, at ligestillingsministeren i forbindelse med mediedækningen af lanceringen af sexkøbsrapporten har travlt med igen og igen at mene, at ovennævnte ikke er tilfældet. Tror han ikke på det svenske politi og den svenske rigsadvokat?

SPØRGSMÅL TIL LIGESTILLINGSMINISTEREN

1. Hvad får ligestillingsministeren til at tro, at en informationskampagne vil mindske efterspørgslen, når hverken danske eller udenlandske kampagner har kunnet formå dette tidligere?
2. Hvad vil en sådan – formentlig virkningsløs – informationskampagne koste skatteborgerne?
3. Sexkøberne fortæller, at magten over kvinden i prostitution er en af grundene til, at de køber sex. Prostitution udtrykker en større gruppe mænds behov for at undertrykke kvinder. Hvad vil ligestillingsministeren gøre ved denne uligestilling, når han ikke vil forbyde køb af sex?
4. Ministeren nævner regeringens Exitprojekt som et led i regeringens strategi til at bekæmpe menneskehandel. Men Exitprojektet henvender sig *udelukkende* til danske prostituerede. Der er

² <http://www.8marts.dk/upl/11397/Evalueringafdensvenskesexkbslov.pdf>

ingen tiltag i Danmark, der retter sig mod at få udenlandske kvinder *ud af prostitution*. Hvordan vil ligestillingsministeren bedre udenlandske prostitueredes mulighed for at komme ud af prostitution – de udgør mere end halvdelen af alle prostituerede i Danmark – når han ikke vil forbyde sexkøb?

5. Lene Espersen slog som justitsminister fast, at køb af sex af handlede kvinder var og kunne straffes som voldtægt. *Ingen sexkøbende mænd* er endnu blevet anholdt, sigtet og dømt for voldtægt af handlede kvinder. Under razziaer anholder politiet kun de prostituerede, ikke sexkøberne. Det er risikofrit at begå voldtægt mod udenlandske prostituerede. Hvad vil ligestillingsministeren gøre, for at mænd sigtes og straffes for de voldtægter, de begår mod handlede kvinder?
6. Danmark kritiseres for at behandle potentielle ofre for menneskehandel som *illegale indvandrere og ikke som ofre*, der har fået krænket deres grundlæggende menneskerettigheder. De fleste udenlandske prostituerede fængsles og udvises. Kun ganske få defineres som ofre for menneskehandel. Den danske identifikation af ofre for menneskehandel er blevet udsat for stærk kritik i GRETA-rapporten fra 2011 ³(Ekspertgruppe under Europarådet, der skal tilse, at lande, der har tiltrådt Europarådets konvention om bekæmpelse af menneskehandel, overholder konventionen). Mener ligestillingsministeren, at regeringen gør tilstrækkeligt for at opfylde sine forpligtelser til at bekæmpe menneskehandel og beskytte ofrene?
7. Mener ligestillingsministeren, at det er i orden at betragte udenlandske prostituerede som illegale indvandrere?
8. Ligestillingsministeren henviser til, at Danmark har udvidet perioden for hjælp til kvinder i deres hjemlande, når de udvises fra Danmark efter endt refleksionsperiode. *Stort set ingen* kvinder tager imod tilbuddet om rehabilitering i deres hjemlande, punkt 1, formentligt fordi det er for farligt for dem. Punkt 2: Det er *udelukkende de få kvinder, der defineres som ofre* for menneskehandel, der får dette tilbud. Størstedelen af de udenlandske kvinder, der tages i razziaer, fængsles og udvises som illegale indvandrere. Synes ligestillingsministeren, at tilbuddet om repatriering i et halvt år i kvindernes hjemlande – et tilbud, stort set ingen tør benytte – er en god måde at hjælpe ofre for menneskehandel på?
9. GRETA kritiserer Danmark for kun at have givet opholdstilladelse til tre ofre for menneskehandel i perioden 2008-2010. Hvad er ligestillingsministerens holdning til at give ofre for menneskehandel, der ofte er truet på livet, hvis de vender hjem, opholdstilladelse med baggrund i de grove menneskerettighedskrænkelser, sexkøberne har udsat dem for?
10. Europarådets hovedformål er at forebygge og bekæmpe menneskehandel *og samtidig garantere ligestilling mellem kønnene*⁴. Konventionen anerkender dermed, at handel med kvinder til prostitution er et udtryk for manglende ligestilling. Samtidig anses menneskehandel for at være en

---

³ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/trafficking/docs/Reports/GRETA_2011_21_FGR_DNK_en.pdf

⁴ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=129730&exp=1>

grov menneskerettighedskrænkelse. Ligestillingsministerens svar på dette faktum har indtil videre været, at vi skal oplyse mænd endnu engang om, at de måske voldtager en slave, når de køber sex. Mener ligestillingsministeren, at en sådan oplysningskampagne vil fremme ligestillingen i Danmark og beskytte prostituerede kvinder tilstrækkeligt mod overgreb?

8. marts-initiativet, den 12.6. 2013